

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: Udrag fra Folkesangens Fugl. En Stemning

Citation: Andersen, H. C.: "H.C. Andersens Eventyr bd. V kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal", i Andersen, H. C.: *H.C. Andersens Eventyr bd. V kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal*, C. A. Reitzel, 1990, s. 30. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hcaeventyr05val-shoot-idm139748574054336/facsimile.pdf> (tilgået 16. maj 2021)

Anvendt udgave: H.C. Andersens Eventyr bd. V kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

Og han mælede om sin Gjerning og Stordaad, den hans Samtid havde kjendt, men ei besjunget, thi hos den var ingen Skjald.

Da greb den gamle Barde i Harpens Strænge, sang om Heltens Ungdoms Mod, Manddøms Kraft og god Gjærnings Storhed. Den Dødes Ansigt lyste derved, som Skyens Kant i Maaneskin: 5 glad og livsalig løflede Skikkelsen sig i Glands og Straaler, der svandt som et Nordlysblink; der var kun at see den Grønsværs-Høi med de runeløse Stene; men hen over den svang sig ved Strængens sidste Klang, ret som var det ud fra Harpen den kom, en lille Fugl, den deiligste Sangfugl med Droskens klang- 10 fulde Slag, med Menneskehjertets sørfyldte Slag, Hjemlandets Klang, som Trækfuglen hører den. Sangfuglen fløj over Fjeld, over Dal, over Mark og Skov, det var *Folkesangens Fugl*, der aldrig dør.

Vi høre Sangen; vi høre den nu her i Stuen, i Vinteraftenen, [124] mens de hvide Bier sværme derude og Stormen tager stærke Tag. Fuglen synger os ikke blot Heltens Drapa, den synger søde, bløde Elskovssange, saa rige og saa mange, om Troskab i Nord; den har Eventyr i Toner og Ord; den har Ordsprog og Sangsprog, der som Runer lagt under Dødmands Tunge faaer ham til 20 at tale og man veed hans Hjemland, Folkesangens Fugl.

I Hedningsold, i Vikingetid, hang dens Rede i Bardens Harpe. I Ridderborgens Dage, da Næven holdt Retfærdts Vægt- skaal, kun Megten var Ret, en Bonde og en Hund vare lige i Bytte, hvor fandt da Sangfuglen Skjul og Ly? Raahed og Smaa- 25 hed tænkte ei paa den. I Ridderborgens Karnap, hvor Borgfruen sad ved Pergamentet og nedskrev de gamle Minder i Sang og Sagn, Morille fra Græsstrøghuset og den omvandrende Bissekræmmer sad paa Bænken hos hende og fortalte, der, hen over dem, flagrede og fløj, kviddrede og sang Fuglen der aldrig 30 dør, saalænge Jorden har en Tue for dens Fod, Folkesangens Fugl.

Nu synger den for os herinde. Ude er det Sneestorm og Nat; den lægger Runer under vor Tunge, vi kjende vort Hjemland; Gud taler til os vor Moders Sprog i Folkesangfuglens Toner; 35 de gamle Minder løfte sig, de afblegede Farver opfriskes, Sagn og Sang give en Velsignelsens Drik, der løfter Siud og Tanke, saa at Aftenen bliver en Julefest. Sneen flyger, Isen knager, Stormen raader, den har Magten, den er Herre, men ikke Vorherre. 40

Det er Vintertid, Vinden skarp som et dværgesmedet Sværd;

26 Sagn] Ord kr. 29 sad] sade r0.